

Missie en werkzaamheden

Het NINO ondersteunt wetenschappelijk onderzoek naar het Oude Nabije Oosten incl. Egypte. Het onderzoekscentrum maakt deel uit van de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden.

Doelen van het NINO-onderzoekscentrum zijn:

- bevorderen van wetenschappelijke bestudering van de geschiedenis en talen van het Oude Nabije Oosten en Egypte, evenals archeologische resten en cultureel erfgoed, zowel in Nederland als wereldwijd;
- stimuleren van gesprekken en samenwerking tussen wetenschappers en studenten op deze gebieden, van alle niveaus;
- versterken van de infrastructuur voor onderzoek naar het Oude Nabije Oosten.

Vaste partners

- Leiden Institute for Area Studies (UL);
- Leiden University Libraries (UBL);
- Rijksmuseum van Oudheden (RMO);
- Peeters Publishers, Leuven
- Ex Oriente Lux (EOL), Nederland

Dit verslag betreft het NINO-onderzoekscentrum. Nadere details zijn terug te vinden in de NINO-nieuwsbrief (verschijnt ieder kwartaal; nieuws over evenementen, publicaties, collecties en verslagen van binnen het NINO-subsidieprogramma gesteunde projecten); zie de “serie” *NINO-nieuwsbrieven* op www.nino-leiden.nl/publications. Het bestuur van de Stichting NINO fungeert als adviesraad van het onderzoekscentrum. De stichting is ANBI sinds 2008; zie www.nino-leiden.nl/about/anbi.

Bibliotheek

De NINO-bibliotheek is onderdeel van Leiden University Libraries. Er is een sterke historische, praktische en collegiale band tussen NINO-onderzoekscentrum en -bibliotheek. Nieuws vanuit de NINO-bibliotheek verschijnt regelmatig in de NINO-nieuwsbrief; gewijzigde openingstijden en sluitingsdata worden aangekondigd via de NINO-website en social media.

Inhoudsopgave

Personeel	1
Subsidies	2
Publicaties	2
Archieven en collecties	2
Activiteiten en evenementen. . .	3
Onderwijs	4
PR en communicatie	4

Personeel

Vaste medewerkers

- Directeur: Willemijn Waal (0,4 fte)
- Secretaris: Carolien van Zoest (1,0 fte)

Fellowships, Student Assistantships (SA) en andere aanstellingen

- Postdoctoral Fellow (Hettitologie): Andrea Trameri (t/m 31 augustus; 1,0 fte)
- Postdoctoral Fellow (archeologie): Georg Cyrus (per 1 september; 1,0 fte)
- archivaris: Mathijs Smith (per 1 oktober; 0,2 fte)
- SA Tell Sabi Abyad-teksten: Martijn Kokken (0,3 fte)
- SA BiOr: Nolke Tasma (0,2 fte)
- SA office: Guusje van der Meij (t/m 31 augustus; 0,2 fte)
- SA office: Sara Gebhardt (per 15 september; 0,2 fte)
- NINO/OIKOS ResMA course: Lucy Bennison-Chapman (per 1 augustus; 0,2 fte)
- SA De Buck-archief: Lauren van Kruijssen (per 1 september)
- SA Böhl-collectie: Kiki Freriks (per 1 juli)
- SA Böhl-collectie: Mark Eertink (per 1 juli)

Andrea Trameri heeft per 1 september een aanstelling aan de Universität Würzburg (DFG-project “The Hittite Corpus of Divinatory Texts”). Zijn geplande NINO postdoc symposium zal begin 2023 plaatsvinden.

Vrijwilliger

- Sebastiaan Berntsen (collecties en archieven)

Subsidies

De Academische Commissie bestaat uit Bleda Düring (UL FdA), Olaf Kaper (UL FGw), Shiyanthi Thavapalan (per 1 juli; VU) en Lidewijde de Jong (RuG). De commissieleden ontvangen een onkostenvergoeding. De commissie vergaderde vier keer; de vergaderingen worden bijgewoond door directeur en secretaris. De volgende subsidies, grants en fellowships werden toegekend:

- 7 Incoming Mobility Grants
- 4 Outgoing Mobility Grants
- 2 Conference Subsidies
- 3 Visiting Research Fellowships (self-funded)
- 2 Student Research Assistantships

Door de directeur werden 2 Outreach Allowances toegekend. Verslagen van door NINO gesubsidieerde projecten, geschreven door de grantee of fellow, worden opgenomen in de nieuwsbrief (zie blz. 1 en 5) of op de NINO-website.

Prijzen

27 januari: Uitreiking BA & MA Scriptieprijs 2021 aan Lianne Kalkman-Mahdi en Jolieke van 't Hoff (online)

14 mei: Uitreiking Cuijpers-Opdenakkerprijs aan Dries de Crom (RMO + livestream)

Publicaties

Verschenen:

- *Bibliotheca Orientalis* vols. 78 5/6 plus jaarindex, 79 1/2
- PIHANS 133: D.A. Warburton (ed.), *The Earliest Economic Growth in World History. Proceedings of the Berlin Workshop* (XX, 308 pp.)

Het werk aan *Anatolica* liep vertraging op; vol. 48 (2022, 13 artikelen) verschijnt begin 2023.

Archieven en collecties

Böhl-collectie

Onderhoud en digitalisering 2022

In april en juli 2022 is een team van het CDLI op bezoek geweest om het scannen van de kleitabletten af te ronden – binnenkort worden de foto's op de [CDLI-website](#) geplaatst. In juli zijn studentassistenten Kiki Freriks en Mark Eertink aan de slag gegaan met het inventariseren van de Böhl- en Struwe-objecten (ca. 600); naar verwachting zullen zij hun werkzaamheden in januari afronden. In augustus heeft restaurator Carmen Gütschow uit Berlijn verder gewerkt aan het restaureren van kwetsbare tabletten.

Bruiklenen 2022

- Nemo, Marineterrein Amsterdam: kleitablet LB 8 in het kader van de tentoonstelling Bits of You (t/m 1 mei 2022)
- Lakenhal, Leiden: kleitablet LB 1209, valkenmummie en miniatuurbedje in het kader van de tentoonstelling MisLeiden (t/m juni 2022)
- Retour langdurig bruikleen LB 1035 uit Museum Beeld en Geluid in Den Haag in februari 2022

Onderzoek

Assyriologen Anita Fattori (maart), Johannes Hackl (maart), Leo Sassmannshausen (juli) en Christian Hess (oktober) zijn langs geweest om tabletten te collationeren. Tijdens de workshop *Securing Data in Mesopotamia: New Technologies for Secured Cuneiform Texts* (Leiden, maart 2022) zijn enkele kleitabletten bekeken door forensisch onderzoekers van het NFI. Verder zijn een paar tabletten onderzocht op mogelijke inktsporen en plantresten aan de TU Delft en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Amsterdam.

NINO-archieven

In het voorjaar en de zomer van 2022 heeft postdoctoraal onderzoeker Nico de Klerk onderzoek gedaan naar De Liagre Böhl, in het bijzonder zijn gebruik van glasdia's bij

populairwetenschappelijke lezingen. Dit onderzoek is uitgevoerd als onderdeel van het NWO project: “Projecting knowledge: the magic lantern as a tool for mediated science communication in the Netherlands, 1880-1940” aan de Universiteit Utrecht. De resultaten zullen te zijner tijd worden gepubliceerd. In mei heeft Felix Höffmayer (Wenen) het materiaal over de Sichem-opgravingen in de Böhl-archieven geraadpleegd.

Promotie Scholtencollectie

In 2022 is het digitaliseringsproject van de Scholtencollectie volledig afgerond; sinds november zijn alle foto's online te raadplegen: <https://digitalcollections.universiteitleiden.nl/view/collection/frankscholten>

Op de collectiepagina op de NINO-website staat een overzicht van publicaties over de collectie en de korte documentaire “Frank Scholten Photographing Palestine” (2020, 10 min.).

Publicaties en tentoonstellingen

Alexander Mouret & Fresco Sam-Sin, *Misleiden. Schatten van verwarring*. Bot Uitgevers (tentoonstellingscatalogus met diverse Böhl-objecten)

Diverse verhalen over Böhl-objecten op de website Things That Talk:

- <https://thingsthattalk.net/en/zone/ancient-writing>
- <https://thingsthattalk.net/en/zone/nino/t/tt: TQxkoR>

Karène Sanchez Summerer & Sary Zananiri: fototentoonstelling “Orthodoxie orientale, nationalisme et le ‘Terre sainte’ (années 1920)” in het Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INALCO, Parijs), 20 juni t/m 7 juli

Replica van kleitablet LB 8 in vaste opstelling Groote Museum Artis, Amsterdam

Replica van Böhl-kleitablet in expositie van David Maroto, “If You Could Predict the Future, Would You Share Your Knowledge?”, Otty Park Gallery, Antwerpen, september/oktober

Activiteiten en evenementen

Publieksactiviteiten

27 januari: uitreiking NINO scriptieprijs (online)

11 maart (i.s.m. RMO): lezing Bert van der Spek “De succesvolle propaganda van Cyrus de Grote, van Oudheid tot heden” in het kader van de Week van de Klassieken (RMO)

18 maart (i.s.m. RMO): lezing Olaf Kaper “Egyptische propaganda van Alexander de Grote” in het kader van de Week van de Klassieken (RMO)

2 mei: lezing Rhonda McGovern “Volcanic forcing on the 160s BCE and other tales from the Astronomical Diaries and polar ice cores” (Universiteit Leiden)

4 mei: presentatie Mondriaan-project “360° WO II NINO. Het wel en wee van een instituut in oorlogstijd gevangen in woord, beeld en geluid” door Willemijn Waal als onderdeel van het universitaire “Uur van Herinnering” (Universiteit Leiden)

14 mei (i.s.m. UL Archeologie): NINO Annual Meeting “Visual Representations of the Near East” (RMO)

18 mei: NINO-EOL-voorjaarslezing Marc van de Mierop “Voor Babel en nadien. Schriften en Talen in het Oude Nabije Oosten” (RMO + livestream)

15 juni (Stichting Herdenking Jodenvervolg Leiden): onthulling Stolperstein Herta Mohr door Sebastiaan Berntsen

25 augustus: evenement *Current research at NINO* (Universiteit Leiden)

8-16 september (i.s.m. RMO, Taalmuseum & Things That Talk): Week van het Oude Schrift, 10 lezingen (RMO)

5 oktober: lezing Georg Cyrus “Lower Classes in the Neo-Assyrian Empire” (UL Faculteit Archeologie)

22 november: NINO-EOL-najaarslezing Willemijn Waal “Toetanchamon in spijkerschrift” (RMO + livestream)

1-30 november: “Maand van Toetanchamon” i.s.m. Leiden Global, RMO, FdA, Friends of Saqqara, EOL (RMO)

2 december (i.s.m. RMO): Veenhof-lezing Eleanor Robson “Access to knowledge in cuneiform culture” (RMO + livestream)

Educatieve outreach-activiteiten

In 2022 hebben diverse studenten en scholieren een bezoek gebracht aan de Böhl-collectie; in april een groep Leidse scholieren via JINC (een instelling die zich richt op het verbeteren van de arbeidskansen van kinderen uit probleemwijken), in juli internationale studenten die het vak “Writing systems; their nature, use and evolution” aan de *Leiden Summer School for Linguistics* volgde; in november studenten van het Honours college “History of Humanities” gegeven door Herman Paul en in december scholieren van het St. Maartenscollege in Voorburg.

Congresdeelname

In 2022 hebben Willemijn Waal, Carolien van Zoest en Sebastiaan Berntsen deelgenomen aan de conferentie “Oriental societies & self-assertion” georganiseerd door de FU Berlin (online). Hun bijdragen, die grotendeels zijn gebaseerd op onderzoek van de NINO-archieven, zullen in de proceedings worden gepubliceerd (zie hieronder).

Publicaties

- S.R.L. Berntsen (in druk): The SicheM committee; a case study of Dutch private sponsorship of Near Eastern Archaeology;
- C.H. van Zoest (in druk): Overview of Societies and Initiatives in The Netherlands in the 20th century
- W.J.I. Waal (in druk): From Wish to Reality: the foundation and early years of the Netherlands Institute for the Near East (NINO)

Te verschijnen in O. Matthes & Th.L. Gertzen (eds.), *Oriental Societies & Societal Self-Assertion. Associations, Funds and Societies for the Archaeological Exploration of the ‘Ancient Near East’*. Investigatio Orientis.

- W. Waal & S. Zananiri 2022: “Frank Scholten: Rusteloze fotograaf”, *Ons Amsterdam* 72: 26-29
- W. Waal 2022: “Klein maar fijn: een bijzonder Hettitisch bronzen stiertje”, *Allard Pierson Magazine* 125: 14-15
- Podcast “360° WO II NINO. Het wel en wee van een instituut in oorlogstijd gevangen in woord, beeld en geluid”

Podcast gesubsidieerd door het Mondriaanfonds, over het NINO in de Tweede Wereldoorlog, gebaseerd op archiefonderzoek. Samenwerking tussen het NINO, de podcastmakers De Kostgangers en de website Things That Talk (TTT). Deelnemers vanuit NINO: Sebastiaan Berntsen, Jet Vellinga (student), Willemijn Waal. Resultaten gepubliceerd in mei 2022: <https://thingsthattalk.net/nl/t/ttt:TWbLGA>.

Onderwijs

Net als voorgaande jaren organiseert de NINO postdoctoral fellow een ResMA-cursus voor de nationale onderzoeksschool OIKOS. Vanwege het voortijdige vertrek van Andrea Trameri gaf Lucy Bennison-Chapman de OIKOS-cursus “Methods and Concepts in Ancient Near Eastern Studies. Communicating with Clay”.

PR en communicatie

De activiteiten van het onderzoekscentrum en nieuws over de bibliotheek worden voornamelijk online bekend gemaakt. Aankondigingen met internationale relevantie worden naar Jack Sasson’s Agade-lijst gestuurd.

Het onderzoekscentrum deelt regelmatig berichten op social media van zijn vaste partners en van andere contacten.

Website

Onze website www.nino-leiden.nl fungeert als stabiele informatiebron van het onderzoekscentrum en de NINO-bibliotheek. Berichten zijn Engelstalig.

De formulieren voor het inzenden van subsidieaanvragen en BiOr-recensies worden regelmatig gebruikt. Het zoekvak op de pagina *Library* wordt regelmatig gebruikt voor zoekacties in de bibliotheekcatalogus.

Op de website wordt “eigen” nieuws geplaatst. Informatie over corona-regels (voornamelijk m.b.t. de bibliotheek) werd steeds up-to-date gehouden. Verder verschenen er berichten over (online) evenementen (waar nodig incl. registratie), NINO-publicaties, NINO-nieuwsbrieven en bruiklenen; in totaal ca. 15 nieuwsberichten en ca. 13 agenda-items.

Thirdwave voerde op ons verzoek enkele kleine updates door (o.a. funding reports en een Instagram landingspagina).

Social media

Op onze social media-kanalen verschijnen regelmatig berichten over eigen en andermans activiteiten. Af en toe delen we relevante nieuwsberichten van anderen.

Vanwege de ontdekking van het graf van Toetanchamon in 1922 besteedden we van februari tot december aandacht aan Nederlandse bijdragen aan de egyptologie m.b.t. Toetanchamon. Elke week verscheen op Facebook en Instagram een post met de hashtag #TutTuesday (Nederlands en Engels, 33 afleveringen).

Facebook

Het aantal likes voor de pagina (ongeveer gelijk aan het aantal personen dat de pagina volgt) groeide van ca. 2.385 naar ca. 2.699.

Er werden ca. 160 berichten geplaatst door @NINO.Leiden en 11 evenementen aangemaakt.

De meest bekeken berichten waren enkele #TutTuesday-afleveringen en de aankondigingen van de nieuwe Postdoc Fellow-vacature.

Instagram

Het Instagram-account @nino.leiden groeide van ca. 800 naar ca. 1.100 volgers. Er werden ca. 140 berichten en ca. 104 verhalen gepost.

Twitter

Het aantal volgers van het Twitter-account @NINO_Leiden groeide van ca. 725 tot ca. 819; er werden ca. 40 berichten gepost. De best bekeken tweets waren de aankondigingen van de nieuwe Postdoc Fellow-vacature en aankondigingen van NINO-evenementen.

Overige online presence

NINO heeft een officiële vermelding op Google Maps; informatie o.a. over openingstijden wordt bijgewerkt wanneer nodig (bv. sluiting bij feestdagen).

NINO-nieuwsbrief en mailinglijst

De NINO-nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar en wordt als pdf-bestand rondgestuurd via onze mailinglijst. De nieuwsbrief is Nederlands- en Engelstalig. De mailinglijst (via de gratis dienst MailChimp) bevat maximaal 2.000 emailadressen, onderverdeeld in 4 segmenten. Mailings worden verstuurd aan één of meer relevante segmenten van de lijst.

Verstuurde mailings:

onderwerp	verzonden	bijgevoegde pdf	geopend	ontvangers
NINO-activiteiten voorjaar 2022	9-3-2022		533	992
NINO-nieuwsbrief maart 2022	31-3-2022	7 pagina's A4	507	993
NINO Annual Meeting 14 May 2022: program and registration	3-5-2022		240	548
NINO-nieuwsbrief juni 2022	30-6-2022	8 pagina's A4	487	972
NINO-nieuwsbrief september 2022	30-9-2022	9 pagina's A4	459	945
NINO Annual Meeting 26-1-2023: Call for Lightning Sessions	30-10-2022		259	557
Veenhof-lezing op 2 december i.s.m. RMO	27-11-2022		379	991
NINO-nieuwsbrief december 2022	24-12-2022	8 pagina's A4	452	985